

بویوک ملت مجلسی

ضبط جریده سی

طقوزنجی جلد

مدرجات

مجلسک ایکنجی اجتماع سنه سی مناسبیله رئیس پاشا حضرتلری
طرفدن ایراد بویولان نطق
رئیس تاقی انتخابی
عصمت پاشای تبرک
ایکنجی سنه دوریه یی تسعیداً اعضای کرام طرفندن ایراد ایدیلن نطقار
اردو قوماندانلر پله مدافعه حقوق جمیتلرینه تشکر
استقلال مارشی قرایشی

برنجی اجتماع

برنجی جامه

۱ - مارت - ۴۲۷ - صالی ساعت - ۴ صوکره

رئیس - مصطفی کمال پاشا حضرتلری

موقت کاتبلر - فیاض عالی بک (بوزغاد) جودت بک (کوناویه)

[رئیس مصطفی کمال پاشا حضرتلری آلفیشلر آره - ننده کرسی ریاسته چیقدی]

صداری (کیچر دیکمز بور سنه طرفنده مجلس عالیجه و ستون
ملنجه سبق ایدن مساعی فدا کارانه یی کمال تقدیس و تحویل
ایله تذکار ایلم . (آلفیشلر) ملی فعالیتلرک بو کونه قدر
تولید ایتدی یی مسعود نتیجه لر دن بحث ایدرکن ملی سنه مزک
- بوسنه یی ملی وصفیه یه ایتکده مستقنا بردوق طوبه بیلیرز -
احوال ایتدیکی خارجی و داخلی وقایعی خلاصه خاطر لاتمی
ایسترم . معلومکنزدرکه ائتلاف دولتلری اون آتی مارتنده
بای تختنزی صورت فجیه ده اشغال ایدرک حکومتنزی

رئیس پاشا - جلسه یی کشاد ایدی یورم اقدم ضبط
سابق اوقونوجق (ضبط سابق خلاصه سی قاتب فیاض بک
طرفندن اوقونودی .)
ضبط حقنده - وزسویلاک ایستین وارمی (خایر صدری)
ضبط سابق قبول ایدنلر لطفاً لاری قالدیر سین ضبط سابق
قبول ایدلشدر .
افدیله ، تورکیا بویوک ملت مجلسی بوکون ایکنجی
اجتماع سنه سنه کیریور (اء موفق احسان ایسنون

یکدیگر نینه قیردرمق اوزره حرکت ایدن آزاور ،
 بیجا حوالیسندده فعالیتیه باشلادی . عینی تشویقاتک تاثیریه
 دوزجه ، خندق ، آطه بازاری ، بولی و کرده حوالیسی
 خلافت اردوسی نامی آئنده اجرای فعالیت ایدن خائنلرک
 تحت تاثیر نینه کیردی . دین و ملت و مملکتک خلاصی
 ظاهره معطوف اولان تشبثات مله منزی کویا لسان
 شریعتیه ترتیب ایدن فتوالر چیقاریورلردی . بوابلیسانه
 و خائنانه تحریکات و تشبثات نتیجه سنده مجلسکرتک بوراده
 ایلاک اجتماعی کونی عصات آنقره تک سکر ساعت مسافه سنه
 گلش بولئیوردی . بیوک ملت مجلسکرتک بیسوک و متین
 وضی و دور بینانه تدابیری سایه سنده تسکین ایدیلان
 بو خروش عیسیانی یوزغاد ، زیله و آق طساع معدنی
 و سیواس حوالیسی عصیانلری و بوللری ده قونیه ، قره مان ،
 ایغین قیاملری تعقیب ایتدی .

سایان سری تک (یوزغاد) پاشا حضر تلری رجا
 ایدرم . عصیان یوزغادک گلدر . چایان اوغلارینکدر .
 رئیس پاشا (دوامله) — مملکتکرتک دیگر بهض
 یرلرنده حکومت مایه منزه اطاعتسرتک آتاری کورلدی
 ودها صکره دمبرچی محمد آفه وارهم ایله قرده شلرینک
 خیانتلرین شاهد اولدق . ایسته اقدیلر ، مجلس عالیکز
 و اونک حکومتی دشمنلرک و خائنلرک ترتیب و تشویقیله
 میدانه کتیریلن بو ارنجاعلری و آسایشسرتکلکری باصدر .
 هغه موفق اولدی . (الحمدلله صدالری) نسبة تک آز
 تحریکات و تلفاتیه بو کشمکنی بر طرف ایتدی . اضلال
 و اغفال ایدلمش اولان اعلانی ارشاد و تنویر ایدرک خلقت
 طبقه جاهله سنه حقیقت خالدن خبردار ایلدی . بو
 نقطه ده باتمامه آناطولی علمای کرامتک حقیقی فتوالرله
 ایضاً یوردقلری ارشاداتی متشکرانه یاد ایتکی کندیه بر
 وظیفه بیلیم . (آفتیشلر)

اقدیلر ، خاطر لاتمق ایسترم که هنرم و ایمانمزی
 صارسق ایچون داخلده احداث اولنان وقایع مؤسسه
 هنوز جیران ایدرکن دشمنلرمن خارجدن ده تشویقات
 و تشویقات ظالمانه لرنده بر آن بیه توقف ایتورلردی .
 ضربده یونانیلر و جسوده فرانسلرله اولنرک تسلیح

فایجه دوچار ایلدیلر . (امقهر ایتسون صدالری) مقام
 خلافت و سلطنتی آلرنده بازیمجه قیلدیلر . بر سوء قصد
 ضربه یله ملت منزی زبون و حق حیاتی مدافعه دن عاجز
 برحاله قویدقلری ظن ایتدیلر و محاساکار آزولرینک
 تحقیقه آرقق هیچ بر مانع قالمادینی ذهابنه دوشدیلر حالبوکه
 متارکنتک امضاسندن بری دشمنلر طرفدن ایقاع ارمان
 فبیج ، عهد شکنانه و امحا کارانه تجاوزات مواجهه سنده
 کافی درجه ده ایفاظ ایدلمش اولان ملت منزه بوسوک ضربه نی
 هضم ایتدی . در حال مقدراتک صاحب حقیقی اولدیغی
 حاکمیتک اهل بولندیغی جهان اثبات ایچون متین و روقور
 وضعی طاقتی (پاشسون صدالری)

انتخابات اجرا سنه دعوت ایدیلن ملت منزه ان وکیللری
 انتخاب ایدرک وظیفه باشنه کوندردی . مقدرات مملکتی ،
 وکیللرندن تشکیل ایدن مجلس عالیکزک یداماتنه تودیع
 ایلدی . مجلس عالیکز دخی انعقادینک برنجی ۲۳ ایدیلان
 ۳۶ کونی ملت منزه داخلی و خارجی استقلال نام داخلنده
 مقدراتی بالذات در عهده واداره یه باشلادیغی بتون جهانه
 اعلان ایلدی . (آفتیشلر) مجلسکرتی وجوده کتیرن
 اعضای کرامتک هر بری اوزاق یرلردن بیک درلو محنت
 و مشیقتله اختیار ایدرک آنقره یه کلدیلر . استانبولده
 دوچار تجاوز اولان مجلس مبعوثان اعضاسندن دخی رسمی
 دشمن تهدیدات و تعقیباتی آئنده آناطولی یه کجدیلر . بو
 صورتله بیوک ملت مجلسکرتک بالعموم اعضای کرامی
 او قراکق و مشوش کونلرده ملتک طاب یلدیکی علوی
 وظیفه تک ایفاسنه کال هنرم و متاستله شباب ایلدیلر .
 یوکون بتون بو محترم آرقداشلریمی تکرر تبریک و توفیره
 وسیله و فرصت بولدیقمندن دولایی تک بختیارم .
 (آفتیشلر) مجلسکرتک نه قدر مشکل شرائط تحتده
 ونه بیوک فداکارلرله ایضی وظیفه یه باشلادیغی و دوام
 ایلدیکنی قدر ایده یلمک ایچون تاریخ انعقادنده
 و متاقب آیامده کی وضعیت داخلی منزی در خاطر ایتک
 کفایت ایدر .

اقدیلر ، خاطر لریکزده درکه ائتلاف دولترینک
 حمایتی و استانبولک بعض محافلک تشویقیه افراد ملتی

و عايمزه تسليط ايتديكي ارمنيلى و شرقده ارمنستان
 ارمنيلى مملكتتمزك اقسام مستوايه سنده و اشغال ايدىلن
 حدود و جهه ل جوارنده كي اهالى اسلاميه به انواع
 مظالم و قتال اجر ايدىورلردى . يونانلىلر برچوق قوتلرمزك
 داخلى عصيانلرله مشغول اولدينى و ذاتاً هنوز
 منظم مى اردومزك تشكىل ايدمه ميكي بر صيرده
 قواى محليه ايله مدافعه ايدىلن ضرب جهه لرمزه تجاوز
 ايتديلىر . بو محارباتك مادي نتيجي مؤسف اولمظه برابر
 ماني دها قوتلى بر ايمان مدافعه ايله تشخيصه مدار اولدينى
 جهته فائده لى عد ايسلى در . فى الحقيقه متاركيه متعاقب
 دشمنلر يمز طرفدن سلاحلى آلتلر ق ، موجودلى
 تقصيص ايديله رك اريدىلن اردولرى آرزمانده عادتايكي دن
 تشكىل ، تجديد و تجيز و ايلاس ايتك . بوكون هر جهه ده
 مظفر انه حرب ايدن و وطن مدافعه سنك نديمك اولدينى
 تماماً مدرك اردولرى يمز واردر . (آقيشلر) بو اردولر
 سايه سنده شرقده ارمنستان مظفر ينى قازانق و غريده
 يونانلىلرى مغلوب ايتك . (آقيشلر) شرق اردومزك
 وضع مؤثرى نرى اساسات ميه مزك نقاط مهمه سندن
 يونان قارص ، آردهان و آرتويى استراده موفق ايتدى
 (آقيشلر) اردولرى يمز مملكتى مدافعه و مملكتك استقلال
 تامنى محافظه قدرتى اظهار و اياته مهيا بولنورلر . (ياشسون
 صدرلى) ان شاء بك اوزاق اوليان بر آتيدى حيات
 و استقلال قطعي مزى تأمين ايدمك اولان قهرمان اردو
 لر يمزك قوماندانز بيه ضابطان و افرادينه و كمال شان و شرفه
 مدافعه مليه فعالاً اشراك ايدن اهالى به و بالخاصه و وطنلرينك
 مدافعه سنده مستثنا قهرمانلقلر كوسترن غازى عيتاب
 اهالينه و عموميتله خلقك باشنده وظيفه رسيمه لرى
 وطنپرورانه و فداكارانه ايضا ايتكده يونان مأمورين
 حكومه بتون ملتك و هيت جليله كزك حسبانه
 تر جان اوله ق عرض متدارى ايلكي و جيبه عد ايدوم
 (آقيشلر)

برماكنه اولدينى ايضاحه لزوم كورمه م . مجلس عاليكز
 و حكومتكز ايسته بويله برماكنه نك اصلاحنه چايشمده
 بولمشد . و وضع ايتديكى و بيدرى اكال ايدمك چكى اساسات
 ايله اداره عمه ميه نى نسبة شايان امنيت برحاله افراغه
 موفق اولمقدور . تشكيلات اساسيه قانونك محتوياتى تطبيق
 ويكي اداره و ولايات قانونيه اكال ايدلديكى تقديرده مملكتك
 داخلاً محتاج اولدينى اسباب انكشافك تماماً احضار ايدلمش
 اوله جنه قائم .

افنديلىر ، مجدداً نك اهميتى ادراك ايدن ملتز
 سى مهيا ديسيله بيوك بر جهد مالى كوسترمش ، مملكتك
 بتون احتياج ماليسى تظمين ايديجي قواى ايدىلر بخش
 ايلشدر . امور ماليه ده مملكتتمزجه يك مهم بر مسئله نك
 حلقه ، آرزوق متوازن بر بودجه تنظيمه موفقيت
 حاصل اولشدر . مملكتتمزده امور اقتصاديه نك
 ماهيت و اهميتى بلكده طائفا مش اولدينى حالده مجلس عاليكز
 مملكتك منابع وارداينه صاحب اولق ايچون اساسلر
 وضع ايتشدر متاركيه متعاقب اجنيلر مانع وارداينه
 تماماً وضع يد ايتك تدبيرلرينه درحال توسل ايتديلىر .
 استانبولدىكى وضع متحكملرندن استفاده ايدمك معادن
 تحريسي ايچون مقتضى رخصتناملرك اعطائى منع
 ايتديردىلر . بز مملكتك بتون منابع نروتنه صاحب
 اولمق اوزاق اوليان بر آتيدى حيات
 و استقلال قطعي مزى تأمين ايدمك اولان قهرمان اردو
 لر يمزك قوماندانز بيه ضابطان و افرادينه و كمال شان و شرفه
 مدافعه مليه فعالاً اشراك ايدن اهالى به و بالخاصه و وطنلرينك
 مدافعه سنده مستثنا قهرمانلقلر كوسترن غازى عيتاب
 اهالينه و عموميتله خلقك باشنده وظيفه رسيمه لرى
 وطنپرورانه و فداكارانه ايضا ايتكده يونان مأمورين
 حكومه بتون ملتك و هيت جليله كزك حسبانه
 تر جان اوله ق عرض متدارى ايلكي و جيبه عد ايدوم
 (آقيشلر)

افنديلىر ، توركييا بيوك ملت مجلسى مقدرات ماني بالقول
 درعهده ايدىكي كون بولدينى اداره ماكنه سنك ماضيك
 استبداد فكرلى و اناسلرى اوزرينه قورولمش جوروك

اسایشه مقدر بر حاله کیتلشدو .

افندیلر ، تورکیا بیوک ملت مجلسنک
 بر سنه دئیری کمال موفقیتله تعقیب و تطبیق ایستدیکی
 داخلی و خارجی سیاستی آثار فایده سیله تمام آتوضیح ایتمشدر .
 افندیلر سیاستمیزده معین اولان پرنسیپلره بو گونه قدر صادق
 قالدیفمز کی بوندن صکرده ملتک انکشافی ، استقلالک
 مصونیتنی تأمین ایده جک اولان بوسیاستمزده محافظه صداقتمز
 طیبیدر . سیاست داخلیه مزده شعارمز اولان خلقچیلیق ،
 یعنی ملتی بالذات کندی مقدراتنه تکمیل قیلدیق اساسی تشکیلات
 اساسیه قانونمزله تبیت ایلمشدر بوقانونی بوقانونه متفرع
 اولان قانونلری بر آن اول چیقارمیزق حسن تطبیقه
 چایشه جغز . سیاست خارجیه مزده منافع ملتک استلزام
 ایلدیکی اساساتی احتوا ایدن تماماً مستقل و سربست بر
 سیاست تعقیب ایلمکده در . (آقیشلر) مجلسمز و مجلسمزک
 حکومتی جنک جو و ماجرا برست اولمقدن اوزاقدر .
 بالکس صلح و سلامتی ترجیح ایدر . بالخاصه انسانی و
 مدنی مفکوره لک حیز حصوله چیقمه سنه فوق العاده
 طرفداردر . ایسته بو اساسلردا ژمنده کرک شرق و کرک
 غرب عالم لریله دائمی احسن مناسبات و روابط دوستی بی آراییلر .
 شرقده آذربایجان ، شمالی قافقاس و افغانستان حکومتلریله
 صمیمی و وجودانی مناسبتلر تأسیس ایستدیگمز کی هر اقی
 و سوریه اهالی اسلامیه سیله ده فوق العاده صمیمی رابطه لر
 وجوده کتیردک . بزجه قیمتمدار اولان بوروابطی محافظه
 ایتمکده میز . ایران حکومتیله ده مناسباتمز واردر . بونی
 تأسیس جهله آمانلردندر . ارمنستان و کورجستان ایله موجود
 مناسباتمزق قریباً مستقر و منافع ملیه مزه مطابق بر صورته
 اقتران ایده جکی امید ایده رز . روس باله و یک جمهوریتله
 موجود مناسباتمز حسن جریان و دوام ایتمکده در و بو
 مناسباتی الیوم موسقو واده بولن هیئت مز خصه مزک
 داخل بولسندیقی قوتفرانسده داها جدی اساساته
 استناد ایتمدیله قوییه چایشه مقدمه میز . بو مساعیمزک
 تماماً آرزوی ملته توفیق اول جغه شبه یوقدر .

غرب عالمه کلنجه : ائتلاف دولتلردن بیضیرلیله
 زمان ، زمان نیم رسمی تماسلر پایلمش و دائماً مملکت

و ملتیزک منافعی تأمین ایتمک شرطیه صلح و سکون طالع
 خادم اولق چارسی آراشمشدر انگلیز رجال سیاسییه می بزم
 مقاصد مسالمرورانه مزدن دائماً تجاهل ایتمشدر . آنجق
 ملتیزک بر سنه لک مجاهده سی نتیجه سنسده موجودیت
 و استقلالتی مدافعه ایتمک خصوصنده کی بزم و قرارینک
 لایق اولدی فی فعللاً ثابت اولمقدن سوکره آنجق
 ملتیز استانبولده پادشاهک حضوریه اجتماع ایلدیلرک
 شورای سلطنتده ایاغه قالمق صورتیه آنان قراره
 مستعداً استانبول حکومتک قبول ایتمدیکی سهور
 معاهده نامه سی آئنده کی اعدام قرارینک ماهیت احکام کارانه سی
 ادراک ایتمدیکنی و بو کار تورکیاده محل تطبیق اولمه میه جغنی
 مجاهدات عزیزکارانه سیله ماده آیشانه موفق اولمقدن صکره
 نهایت ائتلاف رجال سیاسییه می بزمه کوروشمکه لزوم حسن
 ایتمشدر در . (آقیشلر)

کچن سنه لک بو کونلرنده صلحه اتمدائر کلن خبرلر ،
 هر که یأس و یربوردری ؛ هر طرفده دشمنلرک مادی
 و معنوی هجوملرینه معروضدق ؛ هر کس بزم علمیه مزده
 ایدی . بو کون بوتون دنیا دعوا مزک قدسینتی اکلامش
 یولنیور . عالم انسانیت و مدنیت بزم هر طرفدن کوندن کونه
 آرتان بر توجه کوستریبور . کچن سنه لک بو کونلری بزم
 براندیشته واضطراب ایچنده ادراک ایدن ملتیز ، بوسنه لک
 عینی کونلرنده عزیزم و متانتک آثارینی کورمکله مقنخر اوله
 بیلیر . (آقیشلر) کچن سنه لک بزم کتیره جکی اک بیوک
 فلاکت و مصیبت سهور معاهده سی ایدی .

افندیلر ، دشمنلرک بوتون بوسنه لک غیرتلیرینه رغماً
 نتیجه ده بو کون سهور معاهده سی محتویاتی فعللاً و حکماً
 یوقدر [شدتلی و سورکللی آقیشلر]

نتیجه سنندن امیدوار اولق ایسته دیکم لوندوره قوتفرانسی
 جهان انسانیتک مستحق اولدینی صلح و مسالمتی بر حال
 انتظارده براقسه دخی بو کون آکلاشامشدر که سهور
 معاهده نامه سی احکامی تورکیایه جبراً تطبیق اولته ملز
 [شدتلی القیشلر]

افندیلر ، مغلوب صسقیله ۱۹۱۸ متارکه نامه لری
 امضالامش اولان منلر آره سنده بونتیجه یه آنجق تورکیا

تعقيب ايتديكى سياستك دور انديشلكى وسلاحلر يئك قوتى سايه سنده نائل اولمشدر .

افنديلر ، ائتلاف دولترى بزي مستقل بردوات حالنده ياشامغه قابليتى اولميان بزملى تلقى ايدييور [چوق ياكلش صدرلى] ويواكلش تلقى بهانه سيله ملكتمزى پارچه لاق و ملتزمى اسارت آلتنه ائلق ايسستيورلردى اولنرى بوتلقى ده آلدانان سائق ملتزمك كندى كنديسى اداره به مقتدر اولمامسى ذهابيدر . حالبوكه ملتزم ايلك سنده نبرى هر درلو معارنت ودلاكر وعصر لردنبرى شكل اداره دن مجرد اوله رق ملتزمك باشنه كله بيله جك اولان فلاكتلر ك بويوكنه معروض بولوندينى حالده الك مدنى ، الك انسانى وبتون شرائط حريته رعائتكار بر طرزده كندى اداره ايتكمده در (آقيشار) دشمنلر من استيلا ايتدكلرى ملكتمزده هر نوع مدافعه وسائطدن تجريد ايدلمش اولان ملتداشلمزده قارشى بويوكنه قدر بلافاصله تخريب يئما ، قتل ، تهجير كچى مظالمى ارتكاب ايلكمده دوام ايتدكلرى حالده بيوك ملت مجلسك حوزه حكومتده داخل بولنان بوتون غير مسلم عنصرلر ، قانونلر يئمك وسلاحلر يئمك حمايسى آلتنده مظهر امن وآسايش اوله رق ياشامغده در . (شعار اسلاميت وانسانيتمزد صدرلى)

افنديلر : بو بياناتمه علاوه مجلس عاليكزك بر سنده ك مساعيسى ده كال تقدير ايله خلاصه ايتكم ايسترم . مجلس عاليك مبدأ اجتماعى اولان ۲۳ نيسان ۳۳۶ تاريخدن دونكى كونه ۲۸ شباطه قدر (۳۱۱) كون كچمشدر . بويلام طرفنده مجلس عاليكز (۱۵۹) كون اجتماع عقدايتمشدر . بو اجتماعات (۵۱) ي خفى و (۳۵۶) سى علنى اولمق اوزره (۴۰۷) جلسه ي احتوا ايدر . مجلس عاليكز بو مشاغل ايله شمدى به قدر هيئت عموميه جه (۱۰۴) قانون قبول ايتمشدر و بوندن بشقه (۱۴۹) تكليف قانونى يي مذاكره ايتدك دلكسكروه زدايتمشدر ، ديمك كه (۲۵۲) قانونه اشتغال ايتمشدر . بوندن ماعدا حسب الايجاب (۶۷) تكليف قانونى يي هيئت وكيه به توديع ايتمشدر . (۶) قانونك مئدا كره سى تاخير ايدلمشدر . (۵۵) قانون يكي سنيه دور ايدلمشدر ديمك اولور كه جمعا (۳۸۱) قانونه مجلس عاليكز اشتغال

ايتمشدر . مجلس عاليكزك چيقاردينى قوانين مياننده خيانت وطنيه قانونى ، اجرا وكيلىرى انتخابى قانونى تميز هيئتى تشكيلنه دادر قانون استانبولك اشغالندن سوكره استانبول حكومتنه منعقد مهاديات وسائر نك لغوى قانونى ، نصاب اكثريت قانونى ، استقلال محاكمى تشكيلى قانونى ، منع مسكرات قانونى ، كولونك سعادت ورفاهنه هعلق اولمق اوزره بالطه لاق قانونى ، جبهه ضمى قانونى ، يئنه ملتك صحت وحياتنه مصلحت اولمى اعتباريله فرنكيتك منع سراجى قانونى ، ملتك هيئت جليله كرك ماهيتى ، شكلنى وصلاحيتى تعيين ايتكم اعتباريله تشكيلات اساسيه و قدرت واقيدار ماليتمزى كوستر مش اولمق اعتباريله بودجه قانونلرى ذكره شاياندر انجمنلر ده كى مساعى به كنججه : افنديلر مختلف مسائله عائد اولمق اوزره قانونلر ده داخل اولدينى حالده انجمنلر ۷۰۳ پارچه ايش حواله اولمشدر . بونلردن ۴۲۲ سى انجمنلردن چيتمشدر ۲۸۱ سى يكي سنيه دور ايدلمشدر بوندن بشقه هيئت جليله كز علاقه دار اولدينى مسائلى تعقيب ايتمش اولمى اعتباريله حائر اهميته اولارق آروجه يوزاون رتقير و بر مش و بونلر هيئت وكيه به حواله اولمشدر بوندن ماعدا يئنه امور اجرائيه يي تعبيده كى تيقظ واتباهنه دلالت ايتمش اولمى اعتباريله فوق العاده حائر اهميته در . ۱۲۲ قير ايله هيئت وكيه دن استيضاح و سؤالده بولمشدر . آرقداشلر هيئت جليله كزك بو مجلس دائره سنده عائد اولان بومساعيسندن بشقه دوغريدن دوغرى به رفقاي كرامكز دن برچوقلرى مجلس عاليكز نامنه خدمات دولته فعلأ اشترك ايتكم صورتيه ايفاي وظيفه وطنيه ده بولمشلردر . از جمله رفقاهنلر دن برقى سى سفارتلر تعيين اولمشلردر ؛ برقى سى شرقده و غربده هيئت مرخصه حالنده الك مهم مسائل سياسيه ايله اشتغال ايتكمده بولمشلردر ويئنه رفقاهنلر دن برچوقلرى اردولر ك ، قول اردولر ك مفرزلر ك ، قطع لرك باشنده اوله رق دشمنلرله چاريشمشلردر و چاريشيورلر . ويئنه كزنده آرقداشلر يئمزدن برقى سى نفراولر ق جهلرله كيتمش ، قطعات عسكريه بك ايچنده دشمنلرله محاربه ايتمشدر . آرقداشلر يئمزدن برقى سى ده استقلال محكمه لر نه امور عدليه ايله اشتغال ايتمشدر . يئنه

تجلیاتی شہسز پارلاق نسیجہ اقران ایڈہ جکدر .
 آنجی تاریخک بعض قورقونج قیدلری کمال نقیظ
 ایله خاطرلاتخی فائدلی بولیورم ارقداشلر برملندہ
 باخصوص برملیک سرکار ادارہ سندہ بولنان مدیرانندہ
 احقرصات و مناقشات شخصیه ؛ وظیفہ ملیہ و وطنہ نک
 مستلزم اولدینی حیسات عالیہ غلبہ درجہ سنی بولدینی
 ملکتلرہ انحلال و اتقراض غیر قابل احترازدر . ملتیزک
 حقیق مملاری اولان بالجمہ رفقانت بوکئی نقایصدن دائماً
 منزہ قلم جملرینہ اصلا شہہ ایدیلہ من . ہیئت جلیہ نک
 متقابل حس اخوت و تسانیدیک مؤکلر یکیز اولان
 عموم ملتہدہ دائماً عین فیض ایله شامل وساری اوله جنی
 طبعیدر .

محترم ارقداشلر بوتین برمت اولمہ کوز کوزہ
 باقدیغمز متارک کونلرندن باشلاہرق بوکونہ قدر قطع
 ایتدیگمز مسافلری آتلا دیغمز صایسز مشکلاتی بر
 دفعہ دہا برابر لخطر ایدلم . نہ وقت باشلا دیغ . بیانہ من
 زمانلردنبری شرف استقلال ایله یاشایان ملتیزک فوجیع
 بر اصمحلل ایله نہایت اولیورکی کورونمش ایکن قید
 اسارہ قارشی اولادینی قیامہ دعوت ایدن اجداد سسی
 قلبلریغز ایچندہ یوکسلدی و بزی صولک خلاص مجاہدہ سنہ
 دعوت ایتدی (آلقیشلر) آرتق یأس وقتور کونلری چوق
 آرقدہ قالدی . ملکته خلاص و حقیقت یولنی اشارت
 ایتمش و بتون ملتیی کندی استقلال بایراغی آلتندہ طویلامش
 اولان مجلس عالیگزی ایکنجی سنہ مساعیسنہ داخل اولورکن
 بن ، اقمزده انکشافہ باشلایان ایشیقارک بوقدر فلاکت
 کورمش اولان بدبخت وطنمزده برصباح خیر اولسنہ دہا
 ایدیورم (سورہ کلی القیشلر)

طونہ لی حلمی بلی (بولی) — پاشا ، پاشا سنک
 تبریک ایتدیگک ملت نامہ بن دہ سنی سنک اولولوغکی
 تبریک ایدیورم (آلقیشلر)

رئیس — اقدام یارم ساعت تنفسدن صکرہ تکرار
 اجتماع ایتمک وزیرہ جلسہ یی تعطیل ایدیورم

برقسم ارقداشلریغز مملکت داخلندہ مهم وایمک اجرای
 تحقیقاتنہ مأمور ایدلشددر . اکثر ارقداشلریغز ملتک ارشاد
 و تنویری ایچون کفلی سیاحتلر اختیار ایلمشلردر . چوق
 دفعہلر اردو جہلریغز ترغیب و تشویق ایچون دولہ
 شمشلردر دو قنور اولان ارقداشلریغز ہمارہ میدانلرندہ
 مجروح اولان عسکرلریغزک درحال تداویسنہ شتاب
 ایلشلردر . اعضاقلہ مأمور ملتک امتزاجی مساعی قانونی
 داخلندہ بولدینی زمانلردہدہ برچوق رفقا من والیلک لکدرہ
 متصرف لکدرہ ، قائم مقام لکدرہ و سائر عدلی
 و ملکی مأموریتلردہ بولنق صورتیلہ دولتک خدماتنہ
 اشتراک ایلشلردر .

افندیلر ، مجلس عالیگزی بومساعی فوق العادہ ایله
 مشغول اولورکن و وظائف اجراییہ توکیل بیوردیغکیز
 اجرا ہیئتیی وکیللریگزدہ محارہ میدانلرندہکی قوماندانلق
 قرار کالہری کی کیجہلی کوندوزلی مساعییلہ تمایز ایتمشدر
 و کاتلرک و بالجمہ مساعی رفیق لریغزک وظیفہ لریغز کمال انتظام
 ایله تدویر ایتملرندن دولایی کندیلرینہ تشکر ایدہ رز .
 (اشتراک ایدہ رز صدر لری) بوجرائلی سنہ مساعینک
 مکافاتیی کورمکله مسعود اولان مجلسکیز ، ایلمک کوتی
 ادرالک ایتدیکی ایکنجی سنہ مساعیدہدہ عین فعالیتہ چالیشہرق
 انشاء نہائی موفقیتی ایدہ جکدر (انشاء صدر لری)
 جناب حقندن جہلمزہ موفقیت دہا ایدرکن حق بقبا
 واستقلال مزقور تارمق کی بلند وقدمی مجاہدہ اوغورندہ
 احراز شہادت ایدن قارداشلریغزک مبارک روحلرینہدہ
 قاتمہلر اتحاف ایلیم . (فاتحہ او قوندی) مجلس عالی
 ایکنجی سنہ مساعیسنہ اون ایکیسی ماطلہدہ موقوف ،
 التمش سکزی استانبول مجلس مبعوثانندن التحاق ایدن
 وایکیوز تیشی دہ بیوک ملت مجلسنہ اعضا اولہرق انتخاب
 ایدیلن کہ جماعاً (۳۵۰) محترم اعضا ایله باشلایور . ماطلہدہ کی
 مغدور و محترم ارقداشلریغز یی دہ قریباً آرامزده کورمہ منزی
 تمنی ایدہم . (انشاء صدر لری) افندیلر ، ملتیزک
 فوق العادہ قابلیت لری وارددر بوقابلیت لک انکشافی و فیضی

برنجی اجتماع - ایکنجی جلسہ

۱ مارت - ۳۳۷ - صالی ساعت ۵ صکرہ
رئیس : مصطفی کمال پاشا حضرت تلی

موقت کاتب: فیاض عالی بک (بوزغاد) داغ بک (کوتاہیہ)

رئیس پاشا - اقدام جلسہ بی آچیورم ، روزنامہ
مذا کر آتمزده دیوان ریاست انتخابی وارد . بونکچون
یوقلامہ یاپاجغز اقدام . نصاب مذاکرہ نک موجود اولوب
اولدیغی آلاق ایستہ یورز .

سعاد بک (قسطنونی) - یوقلامہ حاجت یوق .
اکثرت وارد .

رئیس - اولاً یوقلمہ یاپاجغز اوندن صکرہ دیوان
ریاست انتخابہ پاشا یاجغز (یوقلامہ اجرا ایلدی)
اقدیار نصاب مذاکرہ موجوددر . شمدی رئیس
ثانی انتخاب بیودیلہ حقدر ، رأی بیکری استعمال بیورک .
(یالکزر براسمی سساری)

سعاد بک (قسطنونی) - پاشا حضرت تلی نظامنا .
مہنک آلتنجی مادہسی وجہلہ رئیس وکیللری بر کاغذہ
یازیلیر .

اوپراتور این بک (روسہ) - آیری آیری یایمق دہا
دوغرودر .

رئیس - شمدی یالکزر رئیس ثانی انتخاب ایدیورز
صکرہ رئیس وکیللرینہ کادیکمز زمان کوستردیککزمادہ
قانونیہ بی تطبیق ایده جکر .
(رأی بی ضویلا ندی)

بہجت بک (کنگری) ، روشن بک (کوشخانہ) ،
مظلوم بابا افندی (دکزلی) ، باقرہ تصنیفہ مأمور
اولدیلر .

مظہر مفید بک (حکاری) - بزى بیقلمش ،
آزلیش بیلن اوروپانک بو ذہاب باطنی ، این اوکنده
جناب حفق عون وغناقیلہ فعلاً تکذیب ایدن ، قہار
قلنجلریلہ موجودیتمز کوسترن محترم اردومزک ، محترم
قوماندانی عصمت پاشا بوکون آرامزده بولونیور .
(آقیشلر) این اوکی قہرمانلرینک ، بو قہرمان قوماندانہ

شوکر سیدن بر دفعہ صمیمی اولان تشکر آتمزى تقدیمہ
بندہ کزى توکیل پیورما کزى استرحام ایدرم (ہای ہای
سسار)

رئیس - مساعده بیورک . اقدام مظہر مفید بک
افندی بی عرب اردوسی قوماندانی عصمت پاشا حضرت تلی نہ
مجلس طرفدن بیان تشکرہ مأمور بیور بیور میسکر (ہای
ہای مع الافتخار سساری)

مظہر مفید بک (دواملہ) - عصمت پاشا حضرت تلی :
مجلس ذات عالیلرینہ بک صمیمی و حار تشکر آتی تقدیم
ایدر . بو خصوصہ بندہ کزى توکیل بیور دیقکردن
دولاییدہ کندیمی بختیار عد ایدرم . (آقیشلر) ثانیاً
آرقداشلر بویکی سنہنک برنجی اجتماعندہ بوتون اردولرمزک
موفقیاتی جناب حقدن تضرع و نیاز ایستدیکمزکدہ مع .
السلام دیوان ریاستدن اردو قوماندانلرینہ تبلیغی تکلیف
ایدیورم . (ہای ہای صدالری)

(عصمت پاشا حضرت تلی) شدتلی آقیشلر آراسندہ
کرسی خطابتہ کلہرک :

آرقداشلر : ایکی اوچ آی آرا کزدن آیرلدن
صوکرہ سزہ جہلردن دہا مساعد خبرلر و دہا خیرلی
مژدہ لرلہ کلیورم (تشکر ایدر ز صدالری) بز صلح شرطلنی
قبول ایتدیرمک ایچون ظلم دنیا سنک آلدہ الک قوتلی
اولان یونان اردوسی (قہر اولسون سساری) بو کون
سکونت قبلہ سویلہ بیلیرزک : آناطولی نی استیلا ایتمک
و بزہ جبراً معاهدہ بی تطبیق ایتدیرمک وظیفہ بی ایفا
ایدہ میہجک بر وضعیتہ کیرمشدر (آقیشلر) بو وضعیت
یونان اردوسنک بوستون ضعیفہ مش وقوتدن دوشمش
اولماسندن دکادر . بلکہ دہا زیادہ حاضر لایمقندہ در بک
یوک بر قازانچی آئندن قاچیرماق ایچون ، صوک قوتلری
صرف ایتمک ، صوک قوتلری طویلامغہ باشلامشدر ، تلاشلی
بر وضعیتہ در بو وضعیتہ ایسہ برہ قدر تنزل ایتمش اولان
اردومزک ، بوکون داغلر کی دنیا یہ ہیبت سالان بر حشمتہ
جہلہ دایمہ سنندن در . (آقیشلر) بوندن بر سنہ
اول متارکہ و یامصالحہ مذاکرہ سنہ باشلان دینی زمان دنیا نک
انصاف و دنیا نک مرحمتہ استناد ایدن ، مرحمت او مان

ملتك هيئت عموميه سنده برخصلت عاليه و اردو فقط اظهار
 حيت ايدن ذات موقعا نف قدر يو كسه ليرسه انك كو سترديكي
 حيت اون سبتده مملكته ده نافع اوليور. ۳۳۵ سنده
 عطف نظر بويوريلورسه مملكه ابادي اعدايه كچمش
 حقوق اسلاميه چيكنه نمت ايسته نيور ، برى طرفدن
 عجز و مسكننت امت محمده تحمیل ايدلك اوزره بوانيوردي
 اوصره لرده رئيس عاليز مصطفى كمال پاشا حضرت تاري
 سيواسه او چنجي اردو مفتشاشكي ايله تشریف بويورمشلردى
 مملكتهك بو فلاكتلى آنته متحمل اوليان و جسدان
 عاليه ، طبيي ملتك بو فلاكتدن تخليصى چاره سنى تحري به
 باشلادى ، استانبول حكومت رزيله سنى تلاشه دوشدى
 اجنيلار بربرينه قاريشدى . . .

طونه لى - لمعى بك (بولى) - خيانتك ياننده رزالت
 صفر قاير .

يحيي غالب بك - البته اوصره لرده ايدى كه : محترم
 رئيسمزم مصطفى كمال پاشا حضرت تاري او چنجي اردو
 مفتشاشكندن استعفا ايتمشلردى . اورا قى قاريشد بر ركن
 استعفانامه لرى ولايته تبليغ ايدلسى اعتباريله اله كچدى
 مجلس عاليكز فوق العاده بر مجلسدر . اميد ايدرم كه بو
 فوق العاده شيشي ده ، ضبط جريده لرينه كچيره جنك عالمه اعلان
 بيوريلير .

بر مبعوث بك - اونلر كچمشدر ، يحيي
 غالب بك !

يحيي غالب بك - مساعده بيوريكز اقدام شمدى
 استعفتك صورتى او قوبه جم اوندن صكره بر قاچ سوز
 سويله به جكم ، صكره كيم ايستره كلير سويلر ، كچمش
 بر مسئله اما مهم بر مسئلهدر . (قرائتله)

(مبارك وطن و ملتى پاچه لائق تهلكه سندن قورتارمق ،
 يونان ، امنى آمانه قربان ايتمك ايچون آجيلان
 مجاهده مليه اوندرنده ملته هپ برابر سربلست صورتله
 چالشمغه صفت رسميه وعسكريه م آرتق مانع اولمغه
 باشلادى . بو غايه مقدسه ايچون ملته برابر نهايته قدر
 چالشمغه مقدساتم نامنه سوز ويرمش اولديغ جهته بك
 عاشقى بولنديغ مسلك حايل عسكرى به بوكون واع

بروضعندن بشقه برشى يوقدى . بوكون سرخصلرمز
 لوندرده ؛ اردولرمز جهه لرده اولديغى حالده مذاكره به
 كيرمشلردر . جهه لرمز واردر ، اردولرمز واردر ،
 مدافعه ايدييورز و مدافعه ايدم جكر . بر نقره قدر تنزل
 ايتمش اولان بو قوه مسلمعه بي : داخنده و خارنده اهميت
 ويريله جك برحشمت وانتظام ايله بيوك ملت مجامى بايمشدر .
 بيوك ملت مجلسنتك اردولرى داخنده و خارنده و هر
 جهه ده هر كسه حرمت تلقين ايدم جك بر عظمتددر .
 اردولره جاند اولان بومعروضاتى كمال اهميته سويلر كن :
 اردومزى تشكيل ايدن افراد وضابطانك بتون دنيا نك
 ملتريته ، بتون دنيا تاريخلريته هيت سالان جلادت و بسا تى
 مع زياده حائر اولد قارى سزه تا مين ايدرم . (آقيشلر
 وار اولسون صدالرى) امر ديكلرلر ، دشمنه
 قارشى كيدر طور برلر هر مانوره ني يابارلر .
 و امر آلدقارى زمان دشمن سبرلرته كيرمك ايچون ،
 دشمنه هجوم ايتمك ايچون هيچ برشيدن ساقمازلر . اوموز
 لونده بولنان بوكلرك آغير قلربنى تاماً اكلامشلردر .
 هنوز اينا اولنه جق چوق وظيفه لرمز واردر . انشا الله
 اردولر يمز ملت مزه و تاريخنه قارشى هيچ بر ملتك اردوسنه
 قارشى قياس قبول ايتمين آغير وظيفه لربنى يوز آقيله
 يابه جقلردر (انشا الله سملرى) و هممز كوز نورى دو كه
 رك ، و از مزى يونغزى صرف ايدم رك يتدديرمك ايسته .
 ديكمز اردومزك ثمراتى ، خدمتى مع زياده اقطاف
 ايدم جكر . (انشا الله سملرى آقيشلر)

يحيي غالب بك (قيرشهر) - اقتديلر بنده كزياست
 جليله دن سوز سويله مك اوزره مأذونيت ايسته مشدم تشكر
 ايدرم كه اوزمان تاخير ايچون امر بيورم لرى بنده كزه
 ده بيوك فرصت ويردى . چونكه محترم قوماندانمز
 عصمت بكدن صكره (پاشا ، پاشا سملرى) اوت پاشا
 حضرتلرندن صوكره سوز سويله مك حصه سى بنده كزه
 اصابت ايتدى اولامجلس عاليكزه ايكنجى دوره اجته
 عيه سنى ادراك ايتديكندن دولانى كمال صميميته عرض
 تبريكات ايلرم .
 نانياً : بك اقتديلر بنده كز اويله كود بيورم كه بو

یاشدی . بالخاصه عباسیلرک کسب ضعف ایستدیکي زمانده
 شرقدن نور اسلامیت ایله تنور ایتش صاف و باکر
 برقوم شرقه دوعری کایوردی . اونلر اللهک کتابی
 و پیغمبرک سنتی کندیلرینه دستور عمل بیلرک کوچوک
 آسیایه و عراقه دوعری بایلدیلر اسلامتی تا بحارستانک
 کوبکنه قدر بایلدیلر ، اولرده آرمه صیره تزلزله وانقرضه
 اوغرا دینی زمانده الله تعالی اونلرک ایچینندن ده برطاقم بجدلر
 کونردی زمان زمان اسلامیتک ناصیه یا کافی کولرله
 قدر یوکسندی . بر طرفدن اهل صلیب اردولری شرقه
 و اسلام عالمه هجوم ایدرکن اسلامی خریطه ناندن سیلمک
 ایسترکن . که سیله من ، اونوردائما یوکسلر و یوکسله .
 جکدر . صلاح الدین ابوییلر ، قانچ ارسلانلر بر آووج
 تورك قهرمانلرله ، مسلمان مجاهدلرله اولره قارشو
 قویبورلر و برقارش دشمنی ایلری کوندر میوردلری .
 اوندن صکره وقتا که سلجوقلر ضعفه اوغرا دی ، الله
 عثمان غازی بی کونردی . ملت اسلامی بی احیایوردی و
 کچن سته بو کونلرده نه ملی ، نه کدرلی کونلر کچیر یوردق
 شهب ، منر ، میوس ایدک ، فقط اللهک قرآنه ایمان ایدنلر
 میوس اولسا زلردی اونلر بیلدیوردلری او بر بجد ، بر
 منور کوندره جکدر عرض ایستدیگم تاریخ اسلام بوکا
 شاهددر اقدیلر ! تاریخ اسلامک وقایعی بر اقیلم تاریخ
 ملده بویله در ، هر هانکی ملت سیقیشیره ، عزمنی ،
 قوتی ، اراده سی ، اله آیرسه و او ملت اله صولک منده
 موفق اوله جقدر ، رومالیرلی ، آتیبال ، قابولرله قدر
 سیقیشدیرمشدی ، روما هو اولمق اوزره ایکن ، رومانک
 صولک مجوسی ، آتیبالی وطنه قدر قووالادی و اورا بی ده
 نحو ایتمی . شارل ماوتل بو آیه ده قرآندینی مظفریت
 ایله ، خرسیتانلق عالمی قورقاردی . اسلام طلتک آرادنه
 کیره ن تفرقه اونلری یاشاندی ، نه ایسه ... اسلامارک
 اناطولییه کیرمسی غرب عالی بر دولو عفو ایده میوردی
 بالخاصه اسلام طلتک یوکسلمسی ، تورک لک اناطولییه
 کیرمسی ، هم عرق و همده اقتصادی صورتده اورا یا
 چک میور . بر مسئله ایجاد ایددیوردی که بوکا شرق مسئله سی
 دیوردی .

و استعفا ایتم . بوندن صکره غایه مقدسه ملیه من ایچون
 مردلو فداکارلغه چالشمق اوزره سینه ملتده بر فرد
 مجاهد اوله برقی بولتمنده اولدیغی عرض و اعلان ایدرم .
 (آقبشلر)
 یعنی غالب بک بیاناته (دوامله) - ایسته اقدیلر ، بومهم بر آن
 تاریخیدر . اگر مصطفی کمال پاشا حاضر تلی اردو مفتش لکنی
 قیامش اولسه یدی ، ملتک اوکنه بر عزم غالبانه ایله دوشمه مش
 اولسه یدی ، بو کور بو حال تجلی ایتمزدی ، بونکه دیمک ایسترم که :
 بو کون مصطفی کمال پاشا عزم و بلندینک آثار فیضی
 کور یور . انشاء الله بو مجلس طالتک همنی ایله فلاکتلردن
 قورتیه جق ، آمانه مر حله موفوق اوله جقدر بو حیثک
 حصصی طیبی علی الدرجات مانه طاهر . ایکنجهی مثال :
 اولمق اوزره عصمت پاشایی و رفقا سی کوستیریم .
 آنلرک کوستردیکي حیث بو کون روملری ، یونانیلری
 مملکت مزدن طرده کافل و لیور . بک اقدیلر ا شونی
 دیمک ایسترم که : مصطفی کمال پاشان بو کسک بر درجه ده
 یولان بر ذت اگر اوراق بر فداکارلق ایتش اولسه ایدی
 بو مملکت شمدی به قدر قورتولش اوله جقدی . (بر اوو
 سسلی) بون نظر عبرته کوریکیز بناء علیه حیث نه
 قدر بیوک طرفدن کلیرسه اولبند . بومته فیضلر احسان
 ایدر . مع هنا شو مناسیته هم مجلس طالکیزی تبریک
 ایدر هم ده مجلس طالکیزک رئیس اولان اوزات
 عالیقدر دن ملتک دعا طالی موفقیت کوره جکنی جناب
 حقتک لطف و عنایته استداراً عرض ایدرم [بزده اشتراک
 ایدرز سسلی]
 بسم آتالای ملک کونایه) - اقدم بنده کز
 سوزیمه ، بیوک و قدسی پیغمبر منک بینه بیوک و قدسی
 بر حدیثی مالی ایله باشلايه جنم ؟
 بیور بورلر که هر عصر باشنده ملت ایچون الله تعالی حاضر تلی
 مجدد بر آدم نصب ایدر . تاریخ اسلام کوز اوکنه
 آلدینی و قتلرده بز بونی هر بر صورتده کوریز . هر
 ابن عبدالعزیز ملت اسلامی بی توحیده غیرت ایتمی ،
 آرایه کیرمش اولان تفرقه نک اوکنی آلمه جایتمدی
 و آلدی . اوندن صکره عباسیلر زمانده بر جوق مجددین

دين اسلام شهبه سبز خرستيان دينه معادل اولديني
 همچون دكل حضرت عيسائك كنيرديكي صاف و باكر ديني
 اسلام ديني اورته دن قالدبرمق قدسك يوللريني آچق
 ايسته بورلردى . عرفى برضايله بوكا دوغروكيديبورلردى
 چونكه آراياني برعرق آره سنه آلتايلردن توراني برعرق
 گلشدى . بوني اورته دن قالدبرمق ، اسسكي حدودلرينه
 آتمق ايسته بورلردى . اقتصادى نفاظ نظر دنده بزى
 بورادن چيقارمق ايسته بورلردى . چونكه هند يوللريني ،
 مصر يوللريني طوتان آناتولى توركايى ايدى . بونلرى
 آناتولى دن چيقاريلرسه دنيا نك اقتصاديانسه حاكم
 اوله چقلردى ، آلهه بيك شكر كه بوكانه ديناً موفق اولديلر ،
 نه ده عرفاً موفق اولديلر ، نه ده اقتصاداً موفق اوله -
 بيله چكلردى .

بز عزمزى ، اراده مزى بوضورتله حسن استعمال
 ايتدكجه دائماً بزمه برابر دى . اقديلر ايلير سسكيز كه
 بولمت بيوك بردكيزه بكي ز زمان زمان چوشمش اطرافه
 دالغلهلر صاحمش و اودالغلهلر بردكيز تشكيل ايتشدر . هنده
 تشكىل ايدن بيوك موغول حكومتك براقدينى آثار حال افسانلره
 حال عالمله حيرت و يرسيور . باغار اسلاملرك روسيه ده
 ييراقش اولديني آثار هكذا ؟ .

اجداد بزمك آناتولىده ، روم ايليده و استانبولده
 ميدانه كتير دكاري بدايع آثار بولمتك كو كسنى قبارته جق
 قدر بيوكدر اقديلر .

اى شانلى ، شرفلى كوتلر كورومش ، آق دكيز ، و قره
 دكيز ، قيزيل دكيزه ، مظفرانه كبلريني كزديرمش
 (هل من مبارزه منم ديكر نيست) صيحه سنى آفاقه قالدبرمش
 اولان نسلك اولادى :

الك اجبىلى كونلرك آجيسى ، فلاكتنى طامش اولان
 قرده شلرم . بيليكز و امين اولكيز كه : بزرتش دكجه ، زعزم
 و قدرتمزى حسن استعمال ايتدكجه الله تعالى حضرتلرى
 بزه عصمتلر كي ، بزه كاللركى - چونكه نم ديلده ريا
 يوقدر ، تورك ديلده ريا گلهمنك منابى يوقدر و ن
 ايسترسه كورديكيم شىء بوراده تنقيده ايدى بيليرم سزه
 تكرر ايديبورم كه : بزقرداش كي قبله مزى برآرده

طونديخه بزعزم و اراده مزى شى ايتدكجه الله تعالى بويله
 مجد دلرى بزه احسان ايدى چكلدر . اه اونلرك ظاننى
 اكسيك ايتسون ، الله جمله امت محمدى منصور ايله سون .
 (امين) (امين سسلرى)

كله جك سنه نك دهه زياده شرفله گلشنى نصيب ايلسون
 (آقيدلر)

راسخ افندى (انطاليه) - رفقاي كرام ! جناب
 حق قرآن ميننده استعذابه (لئن شكرتم لازيدنكم)
 بيوريور .

كرديكمز مجاهده نك عظمتى ، متاركه دن برى ملتك
 چكلديكي فلاكتك دهشتى و بوكا مقابل نوكون كورمكده
 اولديغمز حال ، سعادت حال . بنده كرى بوكرسى به چيقاريلركن ،
 جمله كرك قبلر نه كى مابه الضميره ؛ ترجمان اولمق ايچون ،
 اكر مساعده بيوريورسه ؛ شو آيت جليله بى اوقويه جقم ؛
 استعذبالله : « الحمد لله الذى هدانا لهذا وما كنا لنهتدى
 لولا ان هدانا الله ... »

ارقداشلر : متاركه عقد ايدلر كدن صكره بيليرسكيز كه
 اوروپايلر ؛ بزى ؛ متاركه عقد ايدرك . بزمكله انسانيت
 اساسى اوزرينه صلح عقدايدى چكز ؛ بوتون ملت مقدراتنه
 حاكم اوله چقدر ديهه آداته رق متاركه عقد ايتشدرى ..
 فقط دهه عقد ايتدكلرى متاركه نك صركي قودومادن
 اونى اخلاله باشلاديلر ... بر طرفه مملكتمز داخلنده
 بولدقلرى منافق ، ايمسز كروهيله مملكتنى صارصاركن
 بر طرفندن ده بزم ألمز دن سلاحلر مزى آلهرق كندى ،
 سلاحلر نى مملكتمز داخلنه تمام آدخاله چاليشيورلردى ...
 فقط رفقاي كرام :

اون دوت عصر در دنيايه انسانيت اساسى نشرده
 دوام ايدن و اون دوت عصر در كيرديكي رده عدالت دساتيرنى
 تطبيق دن باشقه هيچ برشى ياپمايان اسلاملر ؛ اوروپايلرك
 نظر ننده انسانيتك خصمى ، عدالتك دشمنى و بناء عليه
 احساسى لازم بولمت اولهرق كورونمك باشلاندى و بونى ده
 فعلاً اظهار ايتديلر ..

شواظها لرينه قارشى ؛ ملتك حقوقنى ، ملتك وارلقنى ،
 ملتك ياشامسنى دوشونن ارباب حيت ؛ هيفت عوميه سيله

بو به اجنبی یارداقیجیلری ، بزی ، او اجنبی بیوندروغه
 صوقق ایچون اللردن نه کلیرسه ، اونی یایمقدن هیچ
 بر وقت چکنمیورلردی ... چکنمدیلرده بو صورتله
 طشرهده کی اداره ، مأمورلریک مساوتیله مملکت مزه کیرن
 اجنبی قوتلر ؛ بر طرفنده استانبولدن اله ایتدکلری
 یوکسک بر مقامده او طوران بر زاندن آلدقلری بیانناملر
 و شیخ الاسلام نامنی و بر دکلری عادی بر آدم طرفندن
 نشر ایدیان قوتالرده خلقک آراسنه پروپاغاندا نشر
 ایدیورلر . خلقک ایمانی تضعیف ایتک ایستورلردی .
 فقط خلق : دینی ، ایمانی ، عزمنی ، اولر قدر بیلمز
 و اولردن او کره نه جک دکلدی . بی نقطه بی تقدیر ایده .
 میورلردی ... خلق ؛ آناتولی سککنسی ، عصر لردنبری
 اسلامه علمدارق ایدن آناتولی سککنسی ، کندی
 یوردینی کندی ملیتی قورنار مقده هیچ بروقت ، جانی
 مالی فدان چکنیمه جکدی . فقط ... فقط دیگر لرنده
 حقیقت ایمان او قدر برلشمش ، ذات نفسی ، و او قدر
 مسکینک کندی لرنده تجلی ایتمش که : یونانی به خدمت
 ایتیمی ، کندی وظیفه لرندن بیلرک متبادی یونانیلر نامنه
 پروپاغاندا ییورلردی . بو صورتله غلبانه کلن حساسیت
 ملیتی تکوین ایدوب بر قطعه اداره ایتک ایچون :
 معلوم عالیکز که ارض رومده یونانی سیواسده : اجتماع ایدن
 مرخصلر مزدن مراب هیئتلر ، مجاهده مزک اساسی
 چیز دیلر و لازم کلن بروغرامی ترتیب ایتدیلر . و او
 بروغرام و او قراریجه ، شو محترم مجلس ، شو جلیل
 مجلسی دوغوردی . بو مجلس بر سنه ک مجاهده سندن
 سو کره بو کون ایکنجی سنه سه دور ایدر کن ظن ایدر که
 ارض رومده و کر که سیواسده اجتماع ایدن او هیئتلی
 و نتیجه اولرک ملحقانده دوغوروش اولدقلری ایلک
 مدافعه حقوق هیئتلی مجلس عالیکزک خاطر لامسی
 تقدیر شناسانه بر حرکتور .

آرقداشلر : برنجی سندن ایکنجی سنه باشلامزدن
 اول ا کرتسیب بیور بر سه کز امور شرعیه و کیلی
 اقدی حضرتلری لطفاً بر عاقرائت بیور برسونر
 بزده آمین خوان اولهلم ... (چرق موافق سسلری) .

درین بر دوشو نحوه دالمش فقط ؛ . فقط ایشه باشلامق
 زمانتک حلونه انتظاراً ایکه یوردی ... واللهم عدالتک
 تجلیسی زمانی کوزه تیوردی . آرقداشلر : متار که تک
 عقدندن سو کره استانبوله ، بالکز قونطورول وظیفه سفی
 کوره جکزه صوقدقلری کیلری بر طرفندن شهر
 داخلنده طویلرینی برلشدر بر کن دیگر طرفندن آناتولی
 ساحل لرنده ، آناتولینک صرف تور کلرله مسکوز اولان
 بر لک ، یوردلرک ، صاف خاکی آراسنده کندی لرنه مدخل
 آرایورلردی . سو کره استانبوله یایدقلری تأثیر ایله
 آناتولی به کوندر مک ایستدکلری و کوندر دکلری مأمورلر
 واسطه سبلهده خلقی کندی بیوندروقلرنه صوقق ایچون
 چالیشیرکن : خاکی ده ایمان ازلیسنی ایقظه چالیشیوردی .
 چونکه آناتولی ؛ اسلام ماجای ، اسلام یوردی اولان
 آناتولی خاقلک بو نقطهده یکانه ایمانی : (لاتخذوا الکافرین
 اولیاء من دون المؤمنین) سری ایدی ... بو ایمانه
 تماماً قناعت ایدن و ملیتی محافظه به عزیم ایدن ملتزم هیچ
 بر اجنبی قوتنک اسارتی آئنده قالمانی بر دها عهد ایله ،
 بیان ایله تجدید ایدرکن و دشمنلرده بر طرفندن یک
 عقورانه بر صورتده ساحل لرنزدن ؛ مملکت مزک اشغالنه
 قوشار لرنکن استانبولدن والیدر ، متصرفدر دیهرک
 مملکت مزه کوندر مکده اولدقلری بکلرده : سز سکوت تکزی
 محافظه ایدک ؟ . مملکتلر کزی سکوتله : انگلیزلر ،
 فرانسزلر ، یونانیلر اشغال ایتسون سز سکوت ایدک ؟ .
 چونکه بز آوروپاک عدالتدن امیز . سز سکوت تکزی
 محافظه ایدنجه آوروپاده سزک حقکزی تسلیم ایده جکدر
 ادعاسیله خلقی تسکینه چالیشیورلردی . آرقداشلر : بر
 طرفنده از میرده بولان ذات : یونان اشغالی اوراده خوش
 کوره رک خلقه نصیحت ایدرکن آفتالیه اشغالی خوش
 کورن دیگر بر ذاتده ایتالیانلرک رسم یکیدینی سیر
 ایدیوردی (ذات دکلدن اولر . سسلری ...)

آطنه بی ، عینتانی ؛ دیگر ولایاتی ایشه بو به
 برشکلده کندی مزک ایچندن چیقمش آدملر تسلیمه چالیشیو-
 رلردی . بیلر سکز که ؛ آرقداشلر : بو مجاله ؛ بر ایمان
 مجادله سیدر . ایمانی ضعیف اولان ، ایمانی شهولی اولان

مفيدافندی (قیر شهر) - افندم هیئت محترمه کزی
 تصدیح ایتمک ایسته مزدم فقط بویه مجمل بر کونی بنده -
 کرده تسعید ایتمک ایسته دیکم ایچون شوکر سیدن مساعده
 علیه لریله رایکی سوز سویه مک ایسته یورم . صدر اسلامده
 اسلامک الاز بولندینی بر زمانده ؛ منافقر ، اسلام
 پرده سی آلتده اسلامه ضربه وورمق ایستدکری زمان
 جناب حق ؛ اسلامک یت معینی اولمق اعتباریله منافقینی
 خان و خاسر براقش ایدی ... عین صدر اسلامده کی
 احوال بوندن بر سنه اول بوراده طوپولانان بو هیئت
 محترمه نیک و بوملنکده باشنه گلشدی ... شمده هوز
 دوره اجتماعی سی اعتباریله بریانه کیرن بونوزاد مجلس
 بوندن بر سنه اول منافقرک نشر ایتمش اولدقکری ؛ نفاقکله
 رانه و عادتا شرعی کندی لرینه ، کندی مفسد لرینه آلت
 ایدرک نشر ایتمکری و فحوی نامنی و رد کری سوز لره
 ملتی محوه ، اضمحلا محکوم ایتمک ایسته یورلردی . .
 فقط ۱۶ مارت اشغالی کرنی که - بوراده بولنان رفقای
 کرامک اکثری سی ده گله مشدی .. بنده کز ؛ بوراده
 حکومت حوالیسنده ، بر مملکتده موجود اهالینک
 طوپولاندینی زمان ؛ ای اهالی محزون اولمایکن ؛ الله بزمله
 برابرر ؛ جناب حق قرآن کریمده بیانییه رمن اولدینی
 آیت کریمه نیک سری تحق اییدی و تکرار تجمل اییدی ؛
 و بزمله برابر اولدینی ده تحق اییدی که ؛ بو کون الحمداه
 تعالی بوملت کندی نیک آرزو اییدیکی دأزده و حقوق
 ملی سی و حدود ملی سی دأزه سنده انکشاف ایتمک
 شرطیله ؛ کندی سیله دشمن اولان دولتلره عقد صلح ایتمک
 اوزره طرفلرندن مرخص لرینی کوند مشدر . .
 ایسته جناب حق : ان نصر الله ی نصرکم ... آیت جلیله سی
 ایله بزه وعد بیوادی وجهله ؛ زالله یاردم ایتمکجه
 یعنی اللهم امری دأزه سنده بودینی ، بو ملتی قورتارمغه
 متفقاً و متحداً عزم ایتمکجه جناب حق نصرتی بزمله
 اوله جفته قطعاً شبهه مز یوقدر . . شو نصرت الهیه سیب
 اولان ذوات عالیه حقیقه شایان قیدردر .. کندی لری نیک
 یوز لرینه قارشی مدح ایتمکی بنده کز آرزو ایتمدی کمندن
 ولایبی ده بوملنه نافع بر جوق افعال حسنه بوموقیتلرینی

وملنکده الی یوم القیامه سعادت و سلامتی بوکر سیدن
 بارکاه زدا لوهیته عرض ایدرک وجهله کزده بو کونکی
 اجتماع کزدن دولایی تبریک و تشکر ایدرم آرقداشلر
 (آقیشلر)

فیضی افندی (ملاطیه) - بسم الله الرحمن الرحیم ،
 الحمد لله رب العالمین ، حمد اولسون بو کون صباح ندیری
 بورایه چیقوب ایتهن آرقداشلر من جناب حقک عون
 و عتایتدن ، حضرت پیغمبرک روحایتدن اغتراراً بزم
 موفقیتمیزی دعا رتمنی ایدیورلر ، آرقداشلر سزی تصدیح
 ایتمک ایسته م چونکه رفقای کرام سویلنه جنک سوز لری
 سولدی لر . بنده کز مصطفی کمال پاشا حضر ت لرندن و کرک
 عصمت پاشا حضر ت لرندن تمنی ایدرم ، بر سنه اول شو
 کریمی قویدیغیز سیاه برده بی قالدیرسونر . انک مهم
 مسئله بو کون بروسه از میر ولایتلرینی آلفمز . جناب
 حق دن تمنی ایدرم که انشا الله موفقیتلریله مبشر اولورز
 بارک الله بحرمة الفاتحه . . . .

رئیس پاشا - اقدیلر مظهر مفید بک افندی نیک بر
 تقریری وار بومنا سبتله اردو قوماندان لرینه مجلس عالی کز
 نامه بر تشکر نامه هازلسی تکلیف ایدی یور (موافق ساری)
 یوقی مناسب کور نر اللرینی قالدیرسون . . (قبول ایدلدی)
 مصطفی کمال بک (ارطغرل) - عینی تشکر مدافعه حقوق

جمعیتلری نه هازلسون افندم
 رئیس پاشا - مدافعه حقوق جمعیتلرینه بیان تشکر
 ایدلسی تکلیف ایدی یور قبول بیور انلر اللرینی قالدیرسون
 (قبول ایدلدی)

افندم ایکی تقریر واردر ، آرقداشلردن بصری
 بکک حمداه صحیحی بک افندی نیک استقلال مارش نیک کر سیدن
 اوقوننه دنه دأتر تکلیف لری وار .

عصی الدین بک - هانکی استقلال مارشی ، بصری
 بک سویلر لریسی ؟

بسم آتالای بک - دها قبول ایدلدی افندم ، بر
 انجمن تشکر ایدم جکدی .

بصری بک - معارف و کالتجه پدی دانه سی انتخاب
 ایدلش بونلردن مرهانی بصری اوقونسون

رئيس پاشا — معارف وکالتتجه انتخاب ايدلمش اولانلردن برئيسنک قرائی تسيب ايديليور .

عهي الدين بها بك — حمداه صبحي بك ، بصري بك هانكيسني ايسترلسه او قوسونلر

رئيس پاشا — اقدم بصري بكك بوتكليغني قبول بيورانلر لطفاً اللريني قالديريون... (قبول اولنمشدراقدم)

رئيس — حمداه صبحي بك افندي بيورك . (شمدي كلير سملري)

رئيس — مع التأسف بودقيه ايجون تأخير ايدبيورنر كلدكلري زمان سويلرز بيكي برقر روار صاروخانه جمعوي رشاد بككدر . (بومبارك مجلسنك اجتماعي نهايتده

عبدانغفور افندي طرفندن بردها ايراد بيورلسني عرض وتكليف ايدهرم) دييورلر . (شريعده وكيلى افندي وار

صمباري) ده ايدلسني قبول بيورانلر لطفاً اللريني قالديريون... (قبول ايدلدي)

رئيس پاشا — استقلال مارشلردن بردانهنك كرسيدن او قوتونه سه هيت جليله قرار و برمشدي .

حمداه صبحي بك — آرقداشلر خاطر لادسكز مطارف وكالتي صوك مجادله نرك برحق ترنم ايددهك بر مارش

ايجون شاعر لر نيزه مراجعت ايتمشدو . بر چوق شعرلر كلدي . آراءه يدي دانسي انه فضله اوصافي حاز اوله رق

كورولمش و آيبرلشدر . صالح افندي — اسملري ندر ؟

حمداه صبحي بك — آريجه عرض ايديله حكدر . يالمكز وكالت يامش اولديني تدقيقتانده فوق العاده قوتلي

بر شعر آره مق لزومني حس ايتديكي ايجون بن ششخصاً محمد فا كف بك افندي به مراجعت ايتدم . و كنديلرينك ده

بر شعر يازملريني رجا ايتدم . كنديلري چوق اصيل بر اندیشه ايله تردد كوسترديلر . بيلير سكر كه بو شعرلر ايجون

برا كراميه وعد ايدمشدر حالو كه بوني كندى اسملرينه تقريباتك آرزوسنده بولناد قلريني و بوندن چكندكلريني

اظهار ايتديلر . بن ششخصاً مراجعت ايتدم لازمك نديبيرى آليرز . وايجاب ايدن علاني يياز ديدم . بوشرطله بيولكديني شاعر مزبزه فوق العاده نفيس شعر كوندرديلر .

ديكر آلي شعرله برابر نظر تدقيقتزه عرض ايدده جكز . انتخاب سزه طاندور . آرقداشلر رأيي احساس

ايدبيورم . بكنمك تقدير ايتك خصوصنده حاز حريم . انتخابي بايمشم فقط سزك انتخابكز بن انتخابي نقض

ايدده بيلير آرقداشلر بوسزه طاندور اقدم . استقلال مارشي

۱ قورقا ، سونهز بوشفقرده يوزن آلي سنجاق ؛ (شدلي آقيشلر)

سونه دن يوردنك اوستنده نون الاصولك اوجاق . او بنم ملتتمك ييلديزيدر ، پارلا باجقي ؟

او بنمدر ، او بنم ملتتمكدر آتجاق . ۲

چانما ؛ قربان اولاييم ، چهره كي اي نازلي هلال قهرمان صرغه بر كول ! نه بو شدت ، بو جلال ؟

سكا اولماز دوگون فانلر عجز حوكره حلال . حقيدر ، حقه طابان ، ملتتمك استقلال . (آقيشلر)

۳ بن ازلدن بريدر خرياشادم ، حر ياشادم هانكي چيلغين بكا زنجير اوره جقمش ؟ شاشارم !

كوكره مش سل كي يم ؛ بنديمي چيكنر آشادم ؛ بيرانم طاعلري ، انكيتله صيفنام ، طاشادم . ۴

صربك آقافي صارمسه چليك زرهلي ديوار ، بنم ايمان طولو كوكم كي سر حدم وار . اولوسون ، قورقا ! نامل بويله برايماني بوغار ،

ه مدنيت ! ه ديديكك تك ديشي قالمش جاماوار ؟ ۵

آرقداش ! يورديمه آچاقلري اوضراقا ، صافين . سپر ايت كوكره كي ، طورسون بوحيامزجه آفين .

طوفه جقدر سكا وعد ايتديكي كونلر حتمك . . . كيم بيلير بلهك يارين . . . بلهك يارينده باقين . (آقيشلر)

۱۰

دالغەلان سەن دە شفقەر کەي ای شائلی هلال :
 اولسون آرتیق دوکولن قانلریمک هیدی حلال .
 ابدیاً سکا یوق ، عرقه یوق اضمه حلال :
 حقیقدەر ، حر یا شامش ، بار اضمک حریت ؛
 حقیقدەر ؛ حقه طایان ، اتمتمک استقلال .

(سواکلی آقیشلر)

رئیس پاشا — افندیلر تصنیف آرا نتیجه سی بویله ظهور
 ایتشدەر : ۸۲ رأی جلال الدین عارف بک ، ۸۰ رأی عدنان
 بک قازانمشلردر . یالکیز بر رأی بوسله سنه ایکی اسم یازمشلدر .
 هم جلال الدین بک و هم عدنان بک بونک ایچون انتخابده
 برسقطلق اولمشلدر . بودخی اولماسه ۱۷۱ کیشی رأیه
 اشتراک ایتشدەر . بوکا نظر آ نصاب اکثریت ۸۶-در . او
 حاده هر ایکی ذاتک قازانمش اولدقلری رأی نقصاندر .
 تندیب ایدرسه کز انتخابی یاریته براقلم .

افندم یارین اوکلهدن صوکره ساعت اوچده اجتماع
 ایتک اوزره جاسه یی تعطیل ایدیورم . قبول بیوردیغکیز
 کبی عبدالغفور افندی حصر تلرینک دواسنه آمین خوان
 اولم... متعاقباً (عبدالغفور افندی طرفندن دعا ایدلمشدر)

۶

باصدیقک یرلری « طوبراق ! » دیهرک کیمه ، طانی :
 دوشون آلتده کی بیکلرجه کفنمیز یانانی .
 سن شهید اوغلو سیک . ایچیمه ، یازیقدر ، آناکی :
 ویرمه ، دنیالری آلمه کده ، بوجنت وطنی .
 (آقیشلر)

۷

کیم بوجنت وطنک اوغرینه اولماز که فدا ؟
 (آقیشلر)

شهادا ، فیشقیره حق ، طوبراقی صیقه ک شهادا !
 جانی ، جانانی ، بتون واریمی آلسین ده خدا ،
 ایتمه سین تک وطندن بی دنیا ده جدا .
 (انشاء صدالری)

۸

روحک سندن ، آلهی ، شودر آنجاق املی ،
 دکمه یین مبدیمک کوکسنه نامحرم الی .
 بو اذائلر — که شهادت لری دینک تملی —
 ابدی یوردیمک اوستنده بنم ایگله ملی .

۹

اوزمان وجد ایله بیک سجده ایدر — وارسه — طاشم ،
 هر حریمه مدن ، آلهی ، بوشانوب قانلی باشم ،
 فشقییر روح مجرد کبی بردن نعشم ؛
 اوزمان بو کسله رک عرشه ذکر بلکه باشم .
 (آقیشلر)

